

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง	XI
สารบัญรูปภาพ	XII
บทที่	
1 บทนำ	1
1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 ความสำคัญของปัญหา.....	6
2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
3 ขอบเขตของการวิจัย	12
4 กรอบแนวคิดและสมมติฐานของการวิจัย	16
4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)	16
4.2 สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis).....	18
5 คำถามการวิจัย.....	18
6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	19
2 แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและการจัดตั้งองค์การอิสระ	
ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	20
1 แนวคิดเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหาร.....	20
1.1 หน่วยงานของรัฐในกำกับของฝ่ายบริหารที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล.....	21
1.2 หน่วยงานที่ใช้อำนาจรัฐหรือเป็นกลไกของรัฐแต่ไม่เป็นองค์กรของรัฐ.....	30

บทที่	หน้า
2 แนวคิดการจัดตั้งและดำเนินงานขององค์กรอิสระ.....	32
2.1 พัฒนาการแนวคิดกฎหมายมหาชนในการจัดตั้งองค์กรอิสระ	34
2.2 องค์กรอิสระในประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์ (Common Law)	36
2.3 องค์กรอิสระในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law).....	38
3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการองค์การอิสระ	46
3.1 การจัดตั้งองค์การอิสระ.....	46
3.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ	48
3.3 ทฤษฎีองค์การ.....	53
3.4 การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่	55
4 แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	58
4.1 แนวคิดสิทธิในสิ่งแวดล้อม (The Environmental Right)	58
4.2 การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA)	64
4.3 การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ (Health Impact Assessment: HIA) ..	67
4.4 การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA)	69
4.5 หลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development)	74
4.6 หลักการป้องกันล่วงหน้า (Precautionary Principle).....	80
4.7 หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation).....	84
4.8 หลักความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Justice).....	88
3 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของระหว่างประเทศต่างประเทศ และราชอาณาจักรไทย	92
1 กฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ.....	93
1.1 ปฏิญญาเจจูด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Jeju Declaration on Environment and Health)	93

1.2	กฎบัตรความร่วมมือด้านอนามัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออก - กรอบความร่วมมือ (Charter of the Regional Forum on Environment and Health Southeast and East Asian Countries - Framework for Cooperation).....	97
1.3	องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (Organization for Economic Cooperation and Development – OECD)	106
1.4	สหภาพยุโรป (European Union - EU).....	107
1.5	ธนาคารโลก (World Bank - WB).....	108
2	กฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของต่างประเทศ.....	108
2.1	หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของสหรัฐอเมริกา.....	109
2.2	หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของสหราชอาณาจักร.....	117
2.3	หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของสาธารณรัฐฝรั่งเศส.....	118
2.4	หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี.....	126
3	กฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของราชอาณาจักรไทย.....	136
3.1	รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....	138
3.2	ประกาศพระราชโองการให้ใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ..	140
3.3	พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	141
3.4	ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม.....	142
4	รูปแบบของกรอกระดานสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ.....	143
4.1	องค์การอิสระในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย.....	143

บทที่	หน้า
4.2 ความเป็นมา	144
4.3 ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ พ.ศ.	145
4 วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ.....	149
1 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	149
2 ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารและดำเนินการขององค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	158
2.1 คณะกรรมการองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	159
2.2 อำนาจหน้าที่ขององค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	163
2.3 สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	165
3 การสนทนากลุ่มเฉพาะเจาะจง (Focus Group).....	169
3.1 ขั้นตอนการเตรียมการ.....	170
3.2 ขั้นตอนการดำเนินการ	171
3.3 ประเด็นในร่างกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติขององค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	171
3.4 ผลการทำ Focus Group	172
4 โครงสร้างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ.....	173
4.1 นิยามศัพท์	174
4.2 คณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ขององค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ	175
4.3 สำนักงานคณะกรรมการองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ.....	180

บทที่	หน้า
5 ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและ สุขภาพ พ.ศ.	183
5.1 บันทึกหลักการและเหตุผล	183
5.2 ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ พ.ศ.	184
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	193
1 สรุป อภิปรายผล.....	193
2 ข้อเสนอแนะ	197
3 ข้อเสนอแนะประเด็นวิจัยต่อไป.....	200
บรรณานุกรม	201
ภาคผนวก	208
ภาคผนวก ก. รายชื่อและภาพกิจกรรมในกระบวนการวิจัย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview).....	209
ภาคผนวก ข. ภาพผู้เข้าร่วมกระบวนการวิจัย การสนทนากลุ่ม (Focus group).	216
ภาคผนวก ค. คำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ 592/2552	220
ภาคผนวก ง. ตัวอย่างคำพิพากษาศาลปกครอง.....	246
ประวัติผู้เขียน	286

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	เปรียบเทียบ “องค์กรอิสระ” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, 2550 และ 2560	4
4.1	ตารางเปรียบเทียบการจัดตั้งองค์การอิสระด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	158

สารบัญรูปภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	17